

Aan de slag met stikstofoplossingen in Noord-Holland

Aanbevelingen voor gedeputeerde Esther Rommel

Ontwikkelrichting 1 Aan de slag met stimuleren en waarderen

In de provincies Brabant (Brabantse biodiversiteitsmonitor) en Drenthe (Duurzame Melkveehouderij Drenthe) wordt al een aantal jaren gewerkt met het stimuleren van duurzame prestaties via een beloningssystemen op basis van Kritische prestatie Indicatoren. Boeren worden gewaardeerd voor de stappen die ze zetten en daadwerkelijk doelbereik op basis van KPI's. Niet alleen voor stikstof maar ook voor andere maatschappelijke opgaven als klimaat, waterkwaliteit, biodiversiteit en circulariteit. Dit is in lijn met de KPI's die ook door de duurzame zuivelketen worden gehanteerd, en het sluit aan bij programma's als Caring Dairy van Cono Kaasmakers waarbij boeren op een vergelijkbare manier worden beloond voor de geleverde duurzaamheidsprestaties.

Belonen is laagdrempelig en kent geen juridische bezwaren die snelle implementatie in de weg staan.

Ontwikkelrichting 2a Verzilveren effecten van managementmaatregelen

Melkveehouders kunnen op basis van hun bedrijfscijfers aantonen welke duurzaamheidsprestaties worden geleverd. Managementmaatregelen, zoals meer weidegang en minder eiwit (stikstof) voeren aan de koeien, zijn hiervoor een belangrijke basis. Welke maatregel op welk bedrijf past, is zeer specifiek. Daarbij is het wenselijk niet de maatregel centraal te zetten, maar het gerealiseerde resultaat (de KPI) te waarderen. Dit kan financieel (stap 1) maar het zou ook veel waard zijn wanneer dit resultaat ingeboekt kan worden in het emissieregistratiesysteem. Denk aan het in kunnen rekenen van lage ruw eiwitgehalten in het rantsoen en meer weidegang in Aerius, als ook het afrekenbaar maken van deze prestaties via een stoffenbalans. Dit allemaal in lijn met de aanbevelingen van Remkes. Dit vergt nadere studie en is een onderwerp waar Boerenverstand op dit moment onderzoek naar doet in opdracht van de provincie Noord-Holland.

Ontwikkelrichting 2b Verzilveren effecten van technische maatregelen

Vergelijkbaar met het pleidooi om managementmaatregelen in te rekenen moeten ook technische maatregelen ingeboekt kunnen worden. Voor sommige technieken zijn hier reeds RAV-codes voor bepaald (denk daarbij aan de Lely sphere). Voor andere technieken zijn deze er nog niet. De provincie wordt gevraagd hier verder actief mee aan de slag te gaan.

Een aantal boeren in het gebied ziet kansen in mestvergisting gecombineerd met andere technologieën. Dit levert stikstofwinst, warmte, gas en meststoffen die specifiek kunnen worden aangewend, zoals vaste weidevogelmest. Dit vanuit de waarde van kringlooplandbouw en versterken van biodiversiteit en verminderen van broeikasgassen. Om het project concreter te maken is een haalbaarheidsstudie nodig. De deelnemers vragen de provincie de haalbaarheidsstudie te financieren.

Ontwikkelrichting 3 Gebiedsprocessen van specifiek uitkopen naar generiek aanpakken

In gebiedsprocessen ligt momenteel een belangrijke focus op het uitkopen van boerenbedrijven. Echter wanneer wordt gekeken naar het inboeken van stikstofwinst op individuele bedrijven kan ook al een forse bijdrage worden geleverd aan de gebiedsdoelen. Een generieke reductie van 30% op NH₃/ha moet goed mogelijk zijn. Onze volgorde is dan ook 1. Kijken wat generiek kan worden gerealiseerd met management en techniek en pas dan 2. Utkopen van bedrijven op kritieke locaties.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Ontwikkelrichting 4 Maak een stikstof portaal/loket

Richt een plek in waar boeren makkelijk en veilig informatie kunnen vinden over alle relevante zaken die spelen m.b.t. stikstof en andere maatschappelijke opgaven. Dit kan bijvoorbeeld ondergebracht worden bij het reeds bestaande landbouwportaal of het veenweideloket. Wij zien 4 functies voor dit portaal:

1. Borgen managementmaatregelen
2. Emissiearme technieken subsidiëren en borgen
3. Kennis faciliteren (subsidies, studiegroepen, coaches, demonstraties etc)
4. Initiatieven ordenen en verder brengen met name vanuit de gebiedsprocessen.

Tot slot: Gezamenlijk verder leren in een studiegroeptraject Water Land & Dijken

De deelnemers van het project 'Samen werken aan biodiversiteitsprestaties' willen graag doorbouwen op hetgeen al die jaren is bereikt: namelijk een stap voor stap reductie van de stikstofemissies. Er is veel kennis opgedaan die kan worden uitgedragen naar andere bedrijven. Maar ook is er de behoefte aan het maken van een verdiepingsslag door het 'veilig' kunnen uittesten van maatregelen. Dit willen we graag doen samen met de provincie en doen een verzoek hier ook pilotbudget voor ter beschikking te stellen.

Contactpersoon

Els Wennekers (Water Land & Dijken), e.wennekers@waterlandendijken.nl

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

